

Tłumaczenie tej strony zostało wygenerowane za pomocą tłumaczenia maszynowego [Link]. Tłumaczenia maszynowe mogą zawierać błędy potencjalnie zmniejszające zrozumiałość i dokładność; Rzecznik Praw Obywatelskich nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek rozbieżności. Aby uzyskać najbardziej wiarygodne informacje i pewność prawną, należy zapoznać się z następującymi informacjami wersja źródłowa na angielski, do której odnośnik znajduje się powyżej. Więcej informacji można znaleźć w naszej [polityce językowej i tłumaczeniowej](#) [Link].

Decyzji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie 1527/2016/LM dotyczącej sposobu, w jaki Parlament Europejski zajął się skargą o mobbing

Decyzja

Sprawa 1527/2016/LM - Otwarta 12/07/2017 - Decyzja z 26/02/2018 - Instytucja, której sprawa dotyczy Parlament Europejski (Dalsze prowadzenie postępowania uznano za nieuzasadnione) |

Sprawa dotyczyła skargi o mobbing (w tym „zastraszanie”) w miejscu pracy złożonej przez pracownika należącego do grupy politycznej w Parlamencie Europejskim. Pracownik zwrócił się do Rzecznika ze skargą, że Komitet Doradczy Parlamentu ds. mobbingu i zapobiegania mobbingowi w pracy zbyt długo zwlekał z oceną jego sprawy. Komitet Doradczy przeprowadził swoją ocenę w trakcie postępowania Rzecznika i uznał, że zarzut mobbingu był „bezpodstawny”.

Postępowanie Rzecznika nie dotyczy wniosku Komitetu Doradczego, że zarzut mobbingu był „bezpodstawny”. Rzecznik skupiła się na kwestiach proceduralnych i ustaliła, że Komitet Doradczy nie przestrzegał terminów wyznaczonych w jego regulaminie na zbadanie skargi o mobbing oraz że to uchybienie przyczyniło się do ogólnego nieakceptowalnego opóźnienia w zakończeniu prac Komitetu Doradczego.

Rzecznik wystosowała szereg zaleceń do Parlamentu w celu zapewnienia, aby prowadzone przez Parlament dochodzenia w sprawach o mobbing były kończone tak szybko, jak to możliwe, z uwzględnieniem okoliczności każdej sprawy, w szczególności aby wyznaczone terminy na spotkanie ze skarżącym i innymi odpowiednimi osobami były przestrzegane.

Zalecenia Rzecznik odzwierciedlają jej stanowisko, zgodnie z którym wszystkie organy UE muszą być postrzegane jako posiadające solidne i skuteczne procedury postępowania w sprawach dotyczących mobbingu. Niedociągnięcia w procedurach Parlamentu mogą, być może

niesłusznie, negatywnie świadczyć o procedurach zapobiegania mobbingowi w całej służbie cywilnej UE.

Kontekst skargi

1. Skarżący pracował w Parlamencie Europejskim jako pracownik kontraktowy w grupie politycznej od czerwca 2015 r. do kwietnia 2016 r. WE wrześniu 2015 r. jego grupa polityczna poinformowała go, że jego umowa zostanie rozwiązana. Rozwiązanie umowy stało się skuteczne w kwietniu 2016 r. W dniu 8 grudnia 2015 r., gdy nadal pracował dla grupy politycznej, skarżący wraz z dwoma kolegami z tej samej grupy politycznej złożyli skargi do Komitetu Doradczego Parlamentu Europejskiego ds. molestowania i zapobiegania temu zjawisku w miejscu pracy [1] (komitetu doradczego). Skarżący twierdził, że był poddany „napastowaniu i rasizmowi w miejscu pracy, w tym brutalnemu zastraszaniu”, popełnianym przez kilku pracowników grupy politycznej, a przede wszystkim przez osobę wyższego szczebla w grupie.

2. W dniu 11 grudnia 2015 r. skarżący udzielił przewodniczącemu komitetu doradczego zgody na zwrócenie się do grupy politycznej o zezwolenie na rozpatrzenie skargi na molestowanie [2]. W dniu 18 grudnia 2015 r. przewodniczący komitetu doradczego zwrócił się do sekretarza generalnego grupy politycznej o zezwolenie na rozpatrzenie trzech skarg dotyczących molestowania. W dniu 22 grudnia 2015 r. sekretarz generalny grupy udzielił tego zezwolenia.

3. W dniu 6 stycznia 2016 r. skarżący zwrócił się do przewodniczącego komitetu doradczego o przedstawienie aktualnych informacji na temat statusu skargi na molestowanie. Przewodniczący Komitetu Doradczego poinformował skarżącego, że grupa polityczna udzieliła zezwolenia. Przewodniczący komitetu doradczego zapytał skarżącego, czy wolałby zostać przesłuchany w Brukseli lub w Strasburgu podczas następnej sesji plenarnej (w dniach 18–21 stycznia 2016 r.). Skarżący odpowiedział, że chce zostać przesłuchany w Brukseli.

4. W dniu 8 stycznia 2016 r. sekretarz generalny grupy politycznej zaproponował przewodniczącemu komitetu doradczego, że osoba wyznaczona w grupie, odpowiedzialna za zezwalanie na coroczny urlop i nieobecności, jest najlepiej przygotowana do pełnienia funkcji punktu kontaktowego przy rozpatrywaniu skarg dotyczących molestowania. Ta osoba wyższego szczebla była tą samą osobą wyższego rangą zidentyfikowaną przez skarżącego jako główną odpowiedzialność za domniemane nękanie. W dniu 26 lutego 2016 r. przewodniczący komitetu doradczego przesłał do tej osoby e-mail z prośbą o skontaktowanie się z pracownikami, wobec których wniesiono skargi na molestowanie, oraz o zaproszenie skarżących na spotkanie z komitetem doradczym w Brukseli w dniu 14 marca 2016 r.

5. Komitet Doradczy przeprowadził wywiady ze skarżącymi w dniu 14 marca 2016 r. W okresie od marca do września 2016 r. przesłuchiowano również świadków i innych członków personelu (w sumie przesłuchiwały dziewięć osób).

6. Komitet Doradczy zakończył ocenę trzech skarg w dniu 4 października 2016 r. W dniu 12 października 2016 r. wniosek Komitetu Doradczego w sprawie skargi skarżącego dotyczącej molestowania – który polegał na tym, że roszczenie o molestowanie było „nieuzasadnione” – został przekazany sekretarzowi generalnemu grupy politycznej. Sekretarz generalny grupy politycznej zatwierdził sprawozdanie w dniu 27 października 2016 r. Komitet Doradczy przekazał sprawozdanie skarżącemu w dniu 1 grudnia 2016 r.

7. W dniu 19 października 2016 r., czyli zanim skarżący został poinformowany o wyniku dochodzenia w sprawie molestowania, skarżący zwrócił się do Rzecznika Praw Obywatelskich.

Dochodzenie

8. Rzecznik wszczął dochodzenie w sprawie stanowiska skarżącego, zgodnie z którym Komitet Doradczy zbyt długo zajmował się prowadzeniem dochodzenia w sprawie skargi na molestowanie.

9. Kiedy w toku tego dochodzenia został poinformowany o wyniku dochodzenia, skarżący przedstawił również stanowisko, zgodnie z którym komitet doradczy nie sfinalizował dochodzenia w czasie, gdy pracował dla Parlamentu Europejskiego, oraz że komitet doradczy niesłusznie nie przedstawił mu pełnego sprawozdania końcowego z dochodzenia, a jedynie streszczenia. Rzecznik Praw Obywatelskich postanowiła uwzględnić te kwestie w swoim dochodzeniu.

10. W toku dochodzenia Rzecznik otrzymała odpowiedź Parlamentu na szereg konkretnych poruszonych przez nią kwestii.

11. Decyzja Rzecznika uwzględnia argumenty i opinie przedstawione przez strony.

Prowadzenie dochodzenia przez Komitet Doradczy

Argumenty przedstawione Rzecznikowi Praw Obywatelskich

12. Parlament wyraził pogląd, że ogólny czas trwania procedury (siedem miesięcy od pierwszego wywiadu do ostatecznego wniosku) nie jest nieuzasadniony, biorąc pod uwagę dużą liczbę dokumentów, które komitet doradczy musiał zbadać, wzajemne powiązania z dwoma pozostałymi skargami tej samej grupy politycznej (zaleca się przesłuchanie wszystkich trzech skarżących w tym samym dniu), a także konsekwencje proceduralne konieczności zwrócenia się do grupy politycznej o udzielenie zgody na rozpatrzenie tej sprawy.

13. Zdaniem Parlamentu, ze względu na fakt, że komitet doradczy musiał uzyskać zgodę grupy politycznej, czas trwania prac nie naruszał przepisów wewnętrznych komitetu doradczego [3]

(przepisów wewnętrznych). Parlament argumentował również, że komitet doradczy szczegółowo i niezależnie od tego, czy skarżący nadal jest pracownikiem Parlamentu, ocenia każdą sprawę. Komitet Doradczy nie miał wpływu na decyzję o odwołaniu skarżącego i decyzja ta nie miała wpływu na jego ustalenia.

14. Rzecznik Praw Obywatelskich zapytał, czy Parlament uzna za przydatne, aby przepisy wewnętrzne określiły dodatkowe terminy proceduralne dochodzeń komitetu doradczego, zakończenie sprawy i poinformowanie skarżących (oprócz wstępnych terminów wysłuchania skarżącego i innych odpowiednich pracowników). Parlament odpowiedział, że zobowiązanie komitetu doradczego do zakończenia badania w określonym terminie może przynieść efekt odwrotny do zamierzonego, biorąc pod uwagę wymagający charakter jego obowiązków. Komitet Doradczy ma obowiązek gruntownego zbadania wszystkich argumentów i dokumentów przedstawionych przez skarżącego. Musi również zagwarantować prawo do obrony osobie oskarżonej o molestowanie oraz, często, wysłuchanie innych pracowników w celu uzyskania pełnego obrazu sytuacji. W razie potrzeby Komitet Doradczy może przyjąć środki tymczasowe w celu ochrony jednej ze stron sporu. Komitet Doradczy może wydać takie zalecenie organowi powołującemu na każdym etapie procedury. Parlament stwierdził, że uważa zasoby komitetu doradczego za wystarczające, biorąc pod uwagę jego rolę i liczbę spraw.

15. Ponadto Parlament stwierdził, że dokument zawierający wnioski komitetu doradczego, który został przekazany skarżącemu, jest taki sam jak dokument przekazany sekretarzowi generalnemu grupy politycznej.

Ocena Rzecznika Praw Obywatelskich

16. Molestowanie to bardzo poważna sprawa. Jego istnienie przynosi szkody poszkodowanym, w wielu przypadkach poważnie. Osoby, które czują się nękanie i które odważyły się przedstawić swoje obawy właściwym organom w swoich instytucjach, są narażone na zagrożenia. Muszą być natychmiast pewni, że ich zarzuty zostaną rozpatrzone poważnie i w odpowiednim czasie. Wszelkie przypadki poważnego i terminowego nieuwzględnienia zarzutów dotyczących molestowania szkodzą instytucjom, w których pojawiają się zarzuty dotyczące molestowania.

17. Rzecznik rozumie, że w zależności od złożoności sprawy, w tym liczby dokumentów do rozpatrzenia i liczby świadków, czas potrzebny na rozpatrzenie skarg dotyczących molestowania będzie się różnić w zależności od przypadku. Instytucja nie powinna ograniczać zakresu lub kompletności dochodzenia po prostu w celu jego szybkiego zakończenia. W tym konkretnym przypadku Rzecznik zbada, czy dotrzymano terminów określonych w przepisach wewnętrznych dotyczących dochodzeń w sprawie molestowania i czy konkretne kroki podjęte w toku dochodzenia zostały podjęte w rozsądnym terminie.

18. Zgodnie z przepisami wewnętrznymi Komitet Doradczy wysłucha skarżącego, osoby oskarżonej o molestowanie i ewentualnie innych zainteresowanych pracowników [4]. *Musi on zobaczyć skarżącego w ciągu dziesięciu dni roboczych od złożenia wniosku i wysłuchać pozostałych członków personelu w ciągu miesiąca od spotkania ze skarżącym* [5]. Użycie

słowa „musi” w przepisach wewnętrznych nie pozostawia miejsca, aby wątpić w trwały charakter tych terminów.

19. W tym przypadku skarżący został wysłuchany po raz pierwszy ponad **trzy miesiące** po złożeniu skargi na molestowanie do Komitetu Doradczego. Ponadto nie wszyscy pozostali pracownicy zostali wysłuchani w ciągu miesiąca od spotkania komitetu doradczego ze skarżącym. Niektóre z nich zostały wysłuchane nawet **cztery miesiące** po spotkaniu ze skarżącym.

20. Rzecznik zauważa, że Komitet Doradczy zwrócił się o zezwolenie grupy politycznej, zanim przystąpił do zajęcia się tą kwestią. Podstawa tego nie jest jasna, ponieważ przepisy wewnętrzne nie mają takiego przepisu. W ciągu trzech dni od złożenia skargi skarżący zgodził się jednak z komitetem doradczym zwracającym się do grupy politycznej, a grupa polityczna wyraziła zgodę w ciągu czterech dni (z których dwa były w weekendy). Ten etap proceduralny spowodował opóźnienie łącznie o pięć dni roboczych; nie wyjaśnia jednak, dlaczego spotkanie ze skarżącym zajęło komitetowi doradczemu więcej niż trzy miesiące.

21. Parlament twierdził, że potrzeba więcej czasu na zorganizowanie wywiadu ze skarżącym, ponieważ pożądanym jest wysłuchanie wszystkich trzech skarżących w tym samym dniu. Rzecznik Praw Obywatelskich zauważa w tym kontekście, że przepisy wewnętrzne stanowią, że Komitet Doradczy *slucha z sympatią* każdej osoby, która uważa, że jest ofiarą nękania, i *poświęca jej cały niezbędny czas i uwagę*. [6] Celem tego przepisu jest zapewnienie, aby osoba, która czuje się nękana, czuła, że jest traktowana poważnie i że jest słuchana. Dlatego komitet doradczy powinien zobaczyć osobę, która czuje się nękana w krótkim czasie (tj. dziesięć dni roboczych); im wcześniej zainteresowane osoby zostaną wysłuchane, tym świeższa jest ich pamięć o wydarzeniach. Parlament nie wyjaśnił, w jaki sposób preferowane przez komitet doradczy wysłuchanie wszystkich trzech skarżących przeważałoby nad prawem skarżącego do natychmiastowego wysłuchania.

22. Parlament nie wyjaśnił, dlaczego minęło więcej niż sześć tygodni, po otrzymaniu zgody grupy politycznej, zanim przewodniczący komitetu doradczego nawiązał kontakty w celu zorganizowania spotkania ze skarżącymi. Parlament nie wyjaśnił również, dlaczego komitetowi doradczemu tak długo zajęło wysłuchanie pozostałych zainteresowanych pracowników, potencjalnie ze szkodą dla ich wspominania o wydarzeniach.

23. Ponadto nie jest jasne, dlaczego konieczne było zorganizowanie posiedzeń za pośrednictwem osoby starszej wyznaczonej przez grupę polityczną. Co ważne, ta osoba była przede wszystkim oskarżona o molestowanie. Okoliczność ta wyraźnie podważa zasadność wykorzystania tej osoby jako punktu kontaktowego do organizowania spotkań z komitetem doradczym. Komitet Doradczy powinien był odrzucić punkt kontaktowy zaproponowany przez grupę polityczną. Zamiast tego mogła zwrócić się o inną osobę do kontaktu lub po prostu skontaktowała się bezpośrednio z zainteresowanymi pracownikami, unikając w ten sposób sytuacji, w której skarżący znalazłby się w niewygodnej sytuacji związanej z koniecznością nawiązania kontaktu z jednym z domniemych napastników.

24. Rzecznik rozumie, że Komitet Doradczy potrzebuje pewnego czasu, po zapoznaniu się ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, na dokonanie oceny dostępnych mu informacji w celu dokonania ustaleń. Czas potrzebny Komitetowi Doradczemu na dokonanie ostatecznej oceny (od ostatniego wywiadu w dniu 13 września 2016 r. do sfinalizowania stanowiska w dniu 4 października 2016 r.) nie był zbyt długi. Komitet Doradczy przesłał następnie sprawozdanie grupie politycznej z prośbą o zatwierdzenie sprawozdania. Nie jest jasne, dlaczego Komitet Doradczy podjął ten krok, biorąc pod uwagę, że przepisy wewnętrzne wymagają, aby „działał z pełną autonomią, niezależnością i poufnością”.

25. Zatwierdzenie sprawozdania komitetu doradczego zajęło grupie politycznej około trzech tygodni; przekazała swoje stanowisko Komitetowi Doradczemu w dniu 27 października 2016 r. Nie jest jednak jasne, dlaczego o wyniku postępowania poinformowano skarżącego dopiero w dniu 1 grudnia 2016 r.

26. Na podstawie powyższego oczywiste jest, że terminy, w których komitet doradczy powinien był wysłuchać skarżącego i innych pracowników, zostały wyraźnie naruszone. W szczególnych okolicznościach niniejszej sprawy nie było nic, co uzasadniałoby odejście od tych terminów. Nieprzestrzeganie terminów określonych w przepisach wewnętrznych dotyczących dochodzeń w sprawie molestowania podważa znaczenie tych przepisów w oczach pracowników Parlamentu, co oznacza, że nie zostaną podjęte natychmiastowe działania w celu zbadania zarzutów dotyczących molestowania. Takie nieprzestrzeganie przepisów prowadzi również do dochodzeń w sprawie molestowania, które są ogólnie nierozsądnie długie i które skutkują pozostawieniem skarżącego (bez względu na ostateczny wniosek w sprawie molestowania) w stanie niepewności co do bardzo poważnej kwestii.

27. Rzecznik zgadza się, że nie byłoby wskazane określenie określonego terminu, w którym Komitet Doradczy musi sfinalizować ogólną ocenę sprawy, na którą zwrócono mu uwagę. Oczywiście Komitet Doradczy powinien jak najszybciej przystąpić do ogólnej oceny. Nie ma sensu wyznaczać konkretnych terminów zakończenia wcześniejszych etapów procedury, jeżeli możliwe do uniknięcia opóźnienia mogą wystąpić później. Pomocne byłoby opracowanie przez Komitet Doradczy wytycznych w tym zakresie. Takie wytyczne powinny uwypuklić pilny charakter dochodzeń w sprawie molestowania i konieczność ich przeprowadzenia z energicznym, „szybkim i troskliwym podejściem” wymaganym przez okoliczności sprawy [7] . Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawi propozycję poprawy w tym zakresie.

28. Jeśli chodzi o kwestię procedury komitetu doradczego, która nie została zakończona w czasie, gdy skarżący nadal pracował w Parlamencie, Rzecznik zauważa, że taki obowiązek nie spoczywa na komitecie doradczym. Jeżeli pracownik uzna, że samo zwolnienie stanowi odzwierciedlenie mobbingu, pracownik będzie musiał poruszyć tę kwestię w ramach merytorycznej skargi na molestowanie (przed Komitetem Doradczym lub we wniosku o pomoc na podstawie regulaminu pracowniczego).

29. Skarżący uważał, że Komitet Doradczy nie przesłał mu pełnej kopii sprawozdania z dochodzenia. Rzecznik jest jednak przekonany, że pełna kopia sprawozdania z dochodzenia przekazanego grupie politycznej była taka sama jak w sprawozdaniu przesłanym skarżącemu.

30. Rzecznik jest świadomy, że wszystkie organy UE muszą posiadać solidne i skuteczne procedury rozpatrywania skarg dotyczących molestowania. Służba cywilna UE musi być postrzegana jako wzór do naśladowania w odniesieniu do skarg dotyczących molestowania. Niedociągnięcia w procedurach Parlamentu w tym zakresie, jak pokazano w niniejszym dochodzeniu, mogłyby negatywnie wpłynąć na procedury przeciwdziałania molestowaniu w ogólnej służbie cywilnej UE. W związku z tym bardzo ważne jest, aby Parlament rozwiązywał te niedociągnięcia, zarówno w celu ochrony własnych pracowników, jak i unikania tworzenia bardziej ogólnego i być może niesprawiedliwego postrzegania, że unijna służba cywilna nie traktuje poważnie kwestii molestowania.

Wnioski

Na podstawie dochodzenia w sprawie tej skargi Rzecznik stwierdza, że Komitet Doradczy nie dotrzymał konkretnych terminów przewidzianych na spotkanie ze skarżącym i innymi zainteresowanymi osobami oraz że brak ten przyczynił się do ogólnego niedopuszczalnego opóźnienia w zakończeniu prac komitetu doradczego. Ponieważ z przepisów wewnętrznych jasno wynika, że terminy te muszą być przestrzegane, nie ma potrzeby wydawania zaleceń w tym zakresie i nie ma uzasadnienia dla dalszych dochodzeń.

Propozycje ulepszeń

Parlament Europejski powinien dopilnować, aby osoba, która złożyła skargę na molestowanie, otrzymała w możliwie najkrótszym terminie sprawozdanie z wyników dochodzenia przeprowadzonego przez komitet doradczy ds. molestowania i zapobiegania temu zjawisku w miejscu pracy.

Parlament Europejski powinien opracować wytyczne dotyczące ogólnych ram czasowych, w których komitet doradczy powinien dążyć do zakończenia prac w indywidualnych przypadkach. Takie wytyczne powinny uwypuklić pilny charakter dochodzeń w sprawie molestowania oraz konieczność ich przeprowadzenia z zachowaniem energiczności, szybkości i troski wymaganej przez okoliczności sprawy.

Z uwagi na delikatny charakter swojej pracy Parlament Europejski powinien dopilnować, aby komitet doradczy unikał korzystania z pośredników przy organizowaniu spotkań z zainteresowanymi osobami.

Emily O'Reilly Rzecznik Praw Obywatelskich

Strasburg, 26 lutego 2018 r.

[1] Rolą Komitetu Doradczego Parlamentu jest wysłuchanie każdego, kto uważa, że padł ofiarą molestowania. Komitet jest niezależny i działa wyłącznie w charakterze doradczym organu powołującego (w tym przypadku grupy politycznej). Komitet nie ma uprawnień do podejmowania środków administracyjnych ani dyscyplinarnych wobec kogokolwiek w Parlamencie. Komitet Doradczy składa się z sześciu członków, z których dwóch jest powoływanych przez Komitet Pracowniczy, z których jeden jest mianowany przez Służbę Medyczną, jeden musi posiadać wiedzę fachową w zakresie „równych szans”, a skład musi być „równomierny pod względem płci”.

[2] Artykuł 4 decyzji Prezydium Parlamentu Europejskiego w sprawie przekazania uprawnień organu powołującego i organu uprawnionego do zawierania umów o pracę stanowi, że uprawnienia przyznane na mocy regulaminu pracowniczego organowi uprawnionemu do zawierania umów są wykonywane przez organ wyznaczony przez każdą grupę polityczną. Przepis ten jest interpretowany przez Parlament w ten sposób, że komitet doradczy jest właściwy do rozpatrywania skarg dotyczących nękania pracowników zatrudnionych na czas określony pracujących w grupach politycznych tylko wtedy, gdy organ wyznaczony przez grupę wyrazi na to zgodę.

[3] Decyzja przyjęta przez Sekretarza Generalnego Parlamentu Europejskiego w dniu 21 lutego 2006 r. Parlament odniósł się w szczególności do art. 11 przepisów wewnętrznych.

<https://epintranet.in.ep.europa.eu/files/live/sites/epintranet/files/human-resources/rules-rights/advisory-committees/n>

[4] Artykuł 10 przepisów wewnętrznych

[5] Artykuł 11 przepisów wewnętrznych

[6] Art. 6 przepisów wewnętrznych.

[7] Zob. w tym względzie wyrok Sądu do spraw Służby Publicznej z dnia 11 lipca 2013 r., *Tzirani/Komisja*, F-46/11, ECLI:EU:F:2013:115, pkt 108, który stanowi, że „administracja, w obliczu incydentu niezgodnego z dobrym porządkiem i spokojem służby, musi interweniować z całą niezbędną energią i reagować z szybkością i troską wymaganą przez okoliczności sprawy w celu ustalenia faktów (...)”.